

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Сучасне суспільство характеризується перманентним зростанням інформаційних потоків. На сьогодні більшість працюючих зайнято виробництвом, зберіганням, переробкою та реалізацією інформації.

Економічні інформаційні системи відносяться до складних, тому що мають цілісну ієрархічну структуру з багатогранними зв'язками та складними функціями управління. Це пов'язано з обміном зовнішніх і внутрішніх інформаційних потоків, багатоваріантністю видів інформації, яка циркулює в системі. При цьому пріоритетна роль належить бухгалтерській інформаційній системі, що обумовлено формуванням саме в ній достовірної і повної інформації, як для облікових потреб, так і для потреб аудиторів, аналітиків, економістів та менеджерів всіх рівнів.

Інформаційна система бухгалтерського обліку відноситься до складних. У її формуванні провідне місце займає автоматизація. Саме використання відповідних програмних продуктів забезпечує можливість її оптимального функціонування. При цьому комп'ютерні мережі повинні забезпечувати надійність інформаційних зв'язків як всередині бухгалтерської інформаційної системи, так і при зовнішніх. Проте питання інформаційної безпеки для суб'єктів господарювання на сьогодні є достатньо актуальними, що обумовлює доцільність організації роботи фінансово-економічних відділів (за умови використання комп'ютерної техніки) в двох секторах: відділу інформаційної системи та відділу контролю.

На сьогодні переваги автоматизації та комп'ютеризації здійснення обліково-аналітичних процедур не викликають сумніву (значно зменшуються адміністративні витрати, підвищується ефективність роботи підрозділів фінансово-аналітичної служби, аудиту тощо). Проте, ці безсумнівних переваги несуть і нові проблеми. Це, насамперед, питання інформаційної безпеки, питання захисту інформації від несанкціонованого втручання, юридичної доказовості електронних первинних документів. Також можливими є ризики втрати або псування інформації під час вимкнення електроенергії, небезпека проникнення комп'ютерних вірусів, зламу облікової інформації, кібератак тощо [2].

Питання інформаційної безпеки суб'єктів господарювання за наявності використання автоматизованої форми бухгалтерського обліку розглядаються теоретиками та практиками різних сфер: обліковцями, юристами, представниками служби безпеки, фахівцями інформаційних мереж, менеджерами, тощо.

Надійний захист інформації в інформаційній системі бухгалтерського обліку може бути ефективним за умови надійності на всіх об'єктах і в усіх елементах цієї системи, які можуть бути піддані загрозам. Це обумовлює необхідність перед створенням засобів захисту визначення: природи загроз; форм і шляхів їх можливого прояву; переліку об'єктів та елементів, які, з одного боку, можуть бути піддані (побічно або безпосередньо) загрозам з метою порушення захищеності інформації, а з іншого – достатньо чітко локалізовані для організації ефективного захисту.

При цьому є доцільним розмежувати два класи ризиків:

- для автономних персональних комп'ютерів (ПК) і автономних комп'ютерних мереж;

- для систем, що мають вихід у великі мережі, включаючи Інтернет.

Під об'єктом інформаційної безпеки Житна І.П. розуміє такий структурний компонент автоматизації бухгалтерського обліку в якому перебуває або може перебувати інформація, що підлягає захисту, а під елементом захисту – сукупність даних, яка може містити відомості, що підлягають захисту [1]. Інформація у процесі введення, зберігання, обробки, виведення і передачі піддається різним випадковим впливам, у результаті яких на апаратному рівні відбуваються фізичні зміни в сигнальних формах її представлення [2]. При цьому якщо у якомусь чи у якихось розрядах цифрового коду, що несе інформацію, відбулося інвертування двійкового знаку (з 1 на 0 або навпаки) і воно не виявлено спеціальними апаратними засобами функціонального контролю, то при подальшій обробці інформації або буде отриманий невірний результат, або повідомлення попрямує за помилковою адресою, або відбудуться інші небажані події (руйнування, модифікація, витік інформації та ін.) [2].

Отже, впровадження автоматизованої форми ведення бухгалтерського обліку є напрямом підвищення ефективності функціонування суб'єктів господарювання. Проте, специфіка автоматизації бухгалтерського обліку за допомогою комп'ютерної техніки (під'єднання до глобальних мереж, використання типових програм тощо) збільшує відкритість інформаційної системи бухгалтерського обліку, що призводить до зростання загрози безпеки комерційної таємниці тощо.

Список використаних джерел

1. Житна І.П. Сучасні технології удосконалення системи автоматизації обліку та управління виробництвом / І.П. Житна, О.А. Садовніков // Управління розвитком. – 2010. – № 3. – С. 126-128.
2. Ігнатенко М.М. Формування інформаційної безпеки підприємств і організацій в умовах автоматизації обліку та фінансової звітності [Електронний ресурс] / М.М. Ігнатенко // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2017. – № 4. – С. 84-88. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vbumb_2017_4_19